

Notat fra møder om håndtering af Corona og arbejdsmiljøkoordinatorens rolle heri, d. 14 + 16/9 2020

Tine Madsen fra A. Enggaard A/S fortalte i Jylland om deres håndtering af corona:

- De har forskellige roller på projekterne fra bygherre til arbejdsgiver, nogle gange flere roller på den enkelte sag
- Myndighedernes krav følges, samt sund fornuft ift. hvor langt den enkelte plads er, hvor mange der er på pladsen, samt den lokale smittesituation
- De har samlet erfaringer i inspirationskatalog med fotos af tiltag
- Arbejdsmiljøkoordinatoren har nogle praktiske opgaver ifm corona:
 - o Corona er blevet fast punkt på sikkerhedsmøde
 - o Rengøring er øget, og der skal ligge klare aftaler
- Der er nogle udfordringer:
 - o Arbejdet kan tage længere tid end planlagt eller i anden rækkefølge
 - o Fremadrettet vil det nok være en del af PSS og tilbudsgivningen, men ikke i igangværende opgaver
 - o Leverandører må normalt låne toilet, men det bliver nu anvist specifikt
 - o Der var især i starten en usikkerhed om, hvordan man skal forholde sig
 - o Håndværkerne skal forstå, at det også er deres ansvar at overholde hygiejne og medvirke til rengøring
 - o Svært at holde fokus, når man ikke kender særligt mange, som er smittede
 - o Det er svært at skelne imellem, hvad der er anbefalinger og krav
- Der har også været nogle gevinster:
 - o Der kom ro på efter lidt tid, da man var vænnet sig til de nye forhold
 - o Det er lettere som bygherre eller totalentreprenør at få krav igennem

Janus Skaalum fra Rasmus Friis A/S fortalte på Sjælland om deres tiltag til håndtering af Corona-virus:

- Rasmus Friis A/S har med byggeledelse at gøre og er en del af Tetris, som er bygherre. Derfor har de ofte flere roller på projekterne. Så i dette tilfælde er der ikke skelet så meget til pligter, men man har søgt at løse udfordringen.
- Ledelsesteamet satte sig sammen og uddelegerede opgaven til HR med at lave retningslinjer. Janus fik som arbejdsmiljøkoordinator en udførende rolle ift at formidle retningslinjer og følger op på pladserne
- Der har især været fokus på rengøring, brug af digitale værktøjer, samt formidlingen. Branchevejledningen om håndtering af Corona-virus og tilhørende plakater er brugt meget
- Underentreprenørerne har generelt været meget fleksible. Der har været forskel på, hvor samarbejdsvillige bygherrerne har været.
- Der er lavet en del kreative løsninger, fx cykelholder til håndsprit
- Læringen har bl.a. været, at kommunikationen virker digitalt, og der har været mindre sygefravær

Signe Mehlsen fra Byggeriets Arbejdsmiljøbus kom med bud på bygherrens og arbejdsmiljøkoordinatorens rolle i at håndtere corona – se præsentation på <https://byggeproces.dk/arbejdsmiljoekoordinator-p-interessegruppens-moeder/>:

- Hvis man kan bruge corona-situationen til at hæve fokus på arbejdsmiljø, så kan man hæve legitimiteten af arbejdsmiljøkoordinatorens opgave
- Det er en god ide at evaluere sine tiltag for at skabe læring – også på tværs af pladser
- Der er brug for fremadrettet at tænke på corona-tiltag allerede under projekteringen

Derefter samlede vi op på gruppedrøftelser:

1. Opmærksomhed på jeres pladser og hos bygherrerne?

Jylland	Sjælland
<ul style="list-style-type: none"> • Oplevelsen er, at opmærksomheden generelt er stor, men også svingende som tiden går • Man kan følge spritforbruget som indikator for fokus. Der er behov for at tage det op igen, fx på sikkerhedsmøde • Bygherrerne har ofte mere fokus på egen organisation, mere end på byggepladsen. Så det er arbejdsmiljøkoordinatoren, som må håndtere det 	<ul style="list-style-type: none"> • Oplevelsen er, at opmærksomheden generelt er stor. De fleste pladser har kørt med fuld bemanding i perioden • Der er stor forskel, men offentlige bygherrer og bygherrer med produktion, fx pharma, har meget fokus. I sidstnævnte er man i forvejen vant til høje krav ift. produktionen.

2. Har Corona ændret jeres rolle som arbejdsmiljøkoordinatorer?

Jylland	Sjælland
<ul style="list-style-type: none"> • Flere arbejdsmiljøkoordinatorer har fået mere travlt, da corona er en ekstra opgave, som skal håndteres, fx øget rengøring og spørgsmål fra håndværkere. Der opleves forskel på, hvilke faggrupper der tager Corona alvorligt. Nogle tager det seriøst, fordi det kan ramme deres pengepung, hvis de kommer i karantæne. Det giver en vis selvjustits. • På en af pladserne er arbejdsmiljøkoordinator udpeget som kontaktperson for alle håndværkere uanset hvilken entreprenør de er ansat hos. Hvis man har symptomer, eller i tvivl om man er smittet, så skal man ringe til arbejdsmiljøkoordinator, som beslutter, hvad der skal ske. Man skal også orientere om rejseaktivitet. Arbejdsmiljøkoordinatoren har overblik over, hvem vedkommende har været i nær kontakt med og giver pågældende besked, hvis de skal testes. Oplysningen gemmes på lukket server aht. GDPR. 	<ul style="list-style-type: none"> • Generelt har arbejdsmiljøkoordinatorerne fået mere travlt. Nogle har fået / påtaget sig en rolle som tovholder på projektet ift. formidling af information, fx opsætning af plakater. Der har været flere spørgsmål fra håndværkere end normalt • Der var en drøftelse af arbejdsgiver- vs. bygherre-ansvaret ift. håndtering af Corona-virus. Nogle fastholder, at det er arbejdsgiverens ansvar, bl.a. baseret på Arbejdstilsynets påbud, og andre har fokus på, at tiltag skal koordineres og afgrænses. Fordi Corona-virus smitter både på byggepladsen og privat, så følte nogle arbejdsmiljøkoordinator sig være sat i et dilemma, hvor man skal blande sig i, hvad der sker uden for byggepladsen. • Håndtering af Corona-virus har ikke været angivet i kontrakterne. Nogle oplever, at der har været et konstruktivt samarbejde omkring det, andre at der har været juridiske diskussioner • Det kan være vanskeligt at skabe en fælles forståelse, når de forskellige entreprenører har forskellige kultur.

3. Hvad gør I konkret på jeres pladser?

Jylland	Sjælland
<ul style="list-style-type: none"> • Hvilke tiltag har I succes med? <ol style="list-style-type: none"> 1. På projekter med almennyttige boligselskaber anvendes Facetime til kommunikation. Man ser helst, at beboerne ikke er hjemme, når håndværkerne er i boligen 2. Der er indført punkt i PSS, og det efterspørges i entreprenørens APV 3. Der opsættes sprit mange steder. 4. Telefonnummer på dør til byggelederkontor, som man skulle ringe på, i stedet for at gå ind. 5. App for alle på pladsen, hvor retningslinjer og nye tiltag kommunikerer ud, fx ankomst- og pausetider. App'en er ikke et krav, men håndværkerne har taget godt imod den og bruger gerne egen mobiltelefon. De få, som ikke har smart phone, bliver orienteret af formand 6. Rambøll har udarbejdet en app, hvor man får information om corona gennem et spil. 7. Oplæg om Corona og tiltag i mindre hold på byggepladsen • Hvilke tiltag bøvler I med? <ol style="list-style-type: none"> 1. På nogle byggepladser har man oplevet tyveri, så sprit er fastmonteret, og der er kameraovervågning. De, som er blevet fanget, er bortvist fra pladsen. Det var mest et problem i starten, hvor der var mangel på sprit. 2. Der er nogle håndværkere, som desværre er ligeglade med risikoen for at smitte eller blive smittet. 	<ul style="list-style-type: none"> • Der var en drøftelse af, om Corona-virus kan anses for at være særligt farligt arbejde. Det har Arbejdstilsynet afvist. Det ønskes forespurgt igen, da vi nu kender til senfølger mm. • Rambøll har valgt at agere som om det er særligt farligt arbejde og sat det ind som punkt i PSS. Det kan også angives på lige fod med støv og støj, som er arbejdsmiljøproblemer, der kan påvirke fællesområder, selv om arbejdet foregår i arbejdsområder – se eksempel fra Rambøll på: https://byggeproces.dk/ramboell-coronaforslag-til-pss/ • På en plads er lavet en overdækning, så man kan holde møder udenfor • Der er opsat sedler, hvor rengøring kan dokumentere, når de har været der • En arbejdsmiljøkoordinator var inddraget i ugentligt planlægningsmøde, hvilket gav en bedre arbejdsmiljøkoordinering. Det har ikke været en ekstraydelse, da det gav god mening • De fleste bygherrer har været indstillet på, at det er en særlig situation ift. arbejdsmiljøkoordineringen

4. Har I plan for, hvis nogen bliver konstateret smittet?

Jylland	Sjælland
<ul style="list-style-type: none"> • Der er ikke nogen, som har udarbejdet en skriftlig plan, men har idé om de tiltag, som er nødvendige • Planen bør laves sammen med bygherre og entreprenørerne ift. deres input og måde at håndtere Corona på • Planen bør indeholde <ol style="list-style-type: none"> 1. Henvielse til Sundhedsmyndighedernes anbefalinger 2. Definition af nære kontakter 3. Aftaler om kommunikationsveje 4. Tiltag ved smitte, fx kontakt til nære kontakter, rengøring mm 	<ul style="list-style-type: none"> • Der var en drøftelse af behovet for en plan. Nogle mente, at det var en god ide, mens andre mente, at det er nok at bruge Sundhedsstyrelsens anbefalinger. Der var bekymring for, om man som arbejdsmiljøkoordinator skal til at tolke disse anbefalinger • Rambøll har skrevet retningslinjer ind i beredskabsplanen – se ovenfor.

5. Er der krav om mundbind på jeres pladser?

Jylland	Sjælland
<ul style="list-style-type: none"> • Det er ikke et generelt krav. Det prioriteres at planlægge, så afstand kan overholdes jf. forebyggelsesprincipperne • Et sted er det et krav, hvis der ikke kan holdes afstand. Det vurderes, at visir vil være en mere behageligt at have på ved fysisk arbejde • Det kunne være en mulighed at bruge mundbind ved møder, hvis der er problemer med at holde afstand, især hvor der kommer deltagere på mødet, som ikke normalt færdes på pladsen, fx mestre eller rådgivere 	<ul style="list-style-type: none"> • Der er ikke et generelt krav. Der er den udfordring, at sikkerhedsbriller dugger ved brug af mundbind • Et sted er det et krav for alle på pladsen. Der skal laves risikovurdering, hvor arbejdsgiver tager stilling til, hvordan der kan arbejdes forsvarligt med mundbind. Overskrifter på sådan en risikovurdering blev efterspurgt. • Der var en drøftelse af, om mundbind er et personligt værnemiddel, hvilket Arbejdstilsynet definerer det som – se https://at.dk/coronasider/forebyg-coronasmitte-i-din-branche/coronasmitte-brug-af-personlige-vaernemidler-mod-coronasmitte-i-arbejdet/ • Flere havde den holdning, at det handler om at organisering og planlægning, så afstand kan overholdes. Nogle har krav om 2 meter. • Der blev foreslået brug af visir, fx http://www.unichains.dk/da-DK/uniVizor.aspx?fbclid=IwAR0k0mUE0Nc33yy-LuFE_Ve2rIRYIQ8OzdJdwc38Pvef2G6Jo76qE-tVbq9mM

6. Hvad gør I under projekteringen af kommende projekter?

Jylland	Sjælland
<ul style="list-style-type: none"> • Håndtering af Corona eller andre pandemier bør være et punkt i PSS fremadrettet. Det bør også fremgå af byggepladsbeskrivelsen • Tiltag ift. Corona er fokus ved granskning, så man sikre, at det er med i projektet • Ved udarbejdelse af byggepladsplan skal det overvejes, hvordan smitte undgås, fx med ekstra skurvogne, flere indgange og adgangsveje så flaskerhalse undgås. Dog er det en udfordring, at der ofte er pladsmangel • Ved udarbejdelse af tidsplan skal afstandskravet overvejes, ift hvor mange der kan arbejde på samme sted. Dog er det ofte svært at gøre tidsplaner længere 	<ul style="list-style-type: none"> • Håndtering af Corona eller andre pandemier bør være et punkt i PSS fremadrettet • Der bør laves faciliteter til at holde udendørsmøder under halvtag fremadrettet, hvor det kan lade sig gøre • Der er brug for flere skurvogne • Lokationsbaseret planlægning kan medvirke til bedre spredning af arbejdsgivere. Det bør overvejes, hvor mange der kan være i hvert rum, fx i renoveringssager, hvis afstand skal kunne overholdes • Der bør stilles krav til systematik ift rengøring, fx hvor ofte, og hvordan det dokumenteres

Næste møder:

I Jylland afholdes næste møde mandag **d. 23. november 2020 kl. 9-12**

Forslag til emner:

- Opfølgning på Corona og erfaringer med at lave en skriftlig plan for håndtering ved smitte
- Beredskabsplaner og øvelser
- Håndtering af særligt farligt arbejde
- Sanktionsmuligheder for arbejdsmiljøkoordinatoren
- Deltagere på sikkerhedsmødet – hvordan overholder vi lovgivningen og får relevante deltagere med, som har kendskab til situation på pladsen? Hvad indeholder det gode sikkerhedsmøde?

På Sjælland afholdes næste møde tirsdag **d. 15/12 2020 kl. 13-16.**

Forslag til emner:

- Mandat fra bygherre ift. ydelsen. Hvornår er det svært at være arbejdsmiljøkoordinator, og hvornår træder man i karakter. Evt. ud fra dilemmaer

Sted: Arbejdsmiljøhuset, Islands Brygge 26, 5. sal, 2300 København S

Møderne afholdes som udgangspunkt fysisk, men lokale forhold kan betyde, at det bliver flyttet online. Det vil blive meldt ud, om der på fysiske møder er muligt at deltage online afhængig af de faciliteter, som er hos værten.